

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про державну реєстрацію актів цивільного стану

(Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2010, № 38, ст.509)

{Із змінами, внесеними згідно із Законами
№ 2756-VI від 02.12.2010, ВВР, 2011, № 23, ст.160
№ 3736-VI від 09.09.2011, ВВР, 2012, № 19-20, ст.171
№ 5316-VI від 02.10.2012, ВВР, 2013, № 38, ст.502
№ 5492-VI від 20.11.2012, ВВР, 2013, № 51, ст.716
№ 5461-VI від 16.10.2012, ВВР, 2014, № 5, ст.62
№ 191-VIII від 12.02.2015, ВВР, 2015, № 21, ст.133
№ 1474-VIII від 14.07.2016, ВВР, 2016, № 34, ст.593
№ 1533-VIII від 20.09.2016, ВВР, 2016, № 44, ст.747
№ 1774-VIII від 06.12.2016, ВВР, 2017, № 2, ст.25
№ 2478-VIII від 03.07.2018, ВВР, 2018, № 46, ст.368
№ 324-IX від 03.12.2019, ВВР, 2020, № 11, ст.63
№ 1150-IX від 28.01.2021, ВВР, 2021, № 23, ст.197
№ 1357-IX від 30.03.2021, ВВР, 2021, № 29, ст.234
№ 1427-IX від 29.04.2021, ВВР, 2021, № 30, ст.241
№ 1871-IX від 05.11.2021
№ 1953-IX від 14.12.2021
№ 1954-IX від 14.12.2021
№ 2153-IX від 24.03.2022
№ 2438-IX від 19.07.2022 - щодо набрання чинності див. пункт 2
№ 4017-IX від 10.10.2024}

{У тексті Закону слова "паспорт або паспортний документ" в усіх відмінках і числах замінено словами "паспорт громадянина України або паспортний документ іноземця" у відповідному відмінку і числі згідно із Законом № 5492-VI від 20.11.2012}

Цей Закон визначає правові та організаційні засади державної реєстрації актів цивільного стану.

Розділ I ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Сфера застосування Закону

1. Цей Закон регулює відносини, пов'язані з проведенням державної реєстрації актів цивільного стану, внесенням до актових записів цивільного стану змін, їх поновленням та припиненням їхньої дії, визначає засади діяльності органів державної реєстрації актів цивільного стану.

{Частина перша статті 1 із змінами, внесеними згідно із Законом № 4017-IX від 10.10.2024}

2. Дія цього Закону не поширюється на порядок проведення реєстрації громадянства України.

Стаття 2. Акти цивільного стану

1. Актами цивільного стану є події та дії, які нерозривно пов'язані з фізичною особою і започатковують, змінюють, доповнюють або припиняють її можливість бути суб'єктом цивільних прав та обов'язків.

2. Державній реєстрації відповідно до цього Закону підлягають народження фізичної особи та її походження, шлюб, розірвання шлюбу у випадках, передбачених законом, зміна імені, смерть.

Стаття 3. Засади державної реєстрації актів цивільного стану

1. Державна реєстрація актів цивільного стану у встановлених законом випадках є обов'язковою.

Відомості про народження фізичної особи та її походження, усиновлення, позбавлення та поновлення батьківських прав, шлюб, розірвання шлюбу, зміну імені, смерть підлягають обов'язковому внесенню до Державного реєстру актів цивільного стану громадян та Єдиного державного демографічного реєстру в обсязі, визначеному Законом України "Про Єдиний державний демографічний реєстр та документи, що підтверджують громадянство України, посвідчують особу чи її спеціальний статус".

{Абзац другий частини першої статті 3 із змінами, внесеними згідно із Законом № 5492-VI від 20.11.2012}

2. Державна реєстрація актів цивільного стану проводиться відповідно до цього Закону, Цивільного та Сімейного кодексів України, Закону України "Про адміністративну процедуру" та інших актів законодавства органами державної реєстрації актів цивільного стану.

Відносини щодо прийняття, набрання чинності, оскарження в адміністративному порядку, виконання, поновлення та припинення дії адміністративних актів у сфері державної реєстрації актів цивільного стану регулюються Законом України "Про адміністративну процедуру" з урахуванням особливостей, визначених цим Законом.

{Частина друга статті 3 в редакції Закону № 4017-IX від 10.10.2024}

Розділ II СИСТЕМА ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОЇ РЕЄСТРАЦІЇ АКТІВ ЦИВІЛЬНОГО СТАНУ

Стаття 4. Органи державної реєстрації актів цивільного стану

1. Органами державної реєстрації актів цивільного стану є:

1) центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державної реєстрації актів цивільного стану;

{Пункт 1 частини першої статті 4 із змінами, внесеними згідно із Законом № 5461-VI від 16.10.2012}

2) відділи державної реєстрації актів цивільного стану Головного управління юстиції Міністерства юстиції України в Автономній Республіці Крим, головних управлінь юстиції в областях, містах Києві та Севастополі, районних, районних у містах, міських, міськрайонних управлінь юстиції (далі - відділи державної реєстрації актів цивільного стану);

{Пункт 2 частини першої статті 4 із змінами, внесеними згідно із Законом № 1427-IX від 29.04.2021}

3) виконавчі органи сільських, селищних і міських рад.

{Пункт 3 частини першої статті 4 із змінами, внесеними згідно із Законом № 1427-IX від 29.04.2021}

2. Державну реєстрацію актів цивільного стану громадян України, які проживають або тимчасово перебувають за кордоном, проводять дипломатичні представництва і консульські установи України.

Стаття 5. Компетенція центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державної реєстрації актів цивільного стану

{Назва статті 5 із змінами, внесеними згідно із Законом № 5461-VI від 16.10.2012}

1. Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державної реєстрації актів цивільного стану:

{Абзац перший частини першої статті 5 із змінами, внесеними згідно із Законом № 5461-VI від 16.10.2012}

{Пункт 1 частини першої статті 5 виключено на підставі Закону № 5461-VI від 16.10.2012}

2) координує та контролює діяльність відділів державної реєстрації актів цивільного стану;

3) забезпечує створення, ведення та функціонування Державного реєстру актів цивільного стану громадян;

4) надає практичну і методичну допомогу консульським установам та дипломатичним представництвам України за кордоном щодо державної реєстрації актів цивільного стану;

5) здійснює інші повноваження, передбачені цим Законом та іншими актами законодавства у сфері державної реєстрації актів цивільного стану.

Стаття 6. Компетенція органів державної реєстрації актів цивільного стану

1. Відділи державної реєстрації актів цивільного стану проводять державну реєстрацію народження фізичної особи та її походження, шлюбу, розірвання шлюбу, зміни імені, смерті, вносять зміни до актових записів цивільного стану, їх поновлюють та припиняють їхню дію; формують Державний реєстр актів цивільного стану громадян, ведуть його, зберігають архівний фонд; здійснюють відповідно до законодавства інші повноваження.

{Частина перша статті 6 із змінами, внесеними згідно із Законом № 4017-IX від 10.10.2024}

2. Виконавчі органи сільських, селищних, міських рад проводять державну реєстрацію народження фізичної особи та її походження, шлюбу, смерті.

{Частина друга статті 6 із змінами, внесеними згідно із Законом № 1427-IX від 29.04.2021}

3. Дипломатичні представництва і консульські установи України проводять державну реєстрацію народження фізичної особи та її походження, шлюбу, розірвання шлюбу, зміни імені, смерті щодо громадян України, приймають і розглядають заяви про внесення змін до актових записів цивільного стану, їх поновлення та припинення їхньої дії.

{Абзац перший частини третьої статті 6 із змінами, внесеними згідно із Законом № 4017-IX від 10.10.2024}

Державна реєстрація зміни імені та розірвання шлюбу проводиться дипломатичними представництвами і консульськими установами України лише щодо громадян України, які постійно проживають за кордоном.

4. Органи державної реєстрації актів цивільного стану видають відповідні свідоцтва про державну реєстрацію актів цивільного стану.

5. Органи державної реєстрації актів цивільного стану повідомляють компетентні органи іноземних держав, з якими Україною укладено договори про правову допомогу і правові відносини у цивільних і сімейних справах, про державну реєстрацію актів цивільного стану громадян таких держав, якщо правилами договорів передбачено надання зазначених відомостей.

Стаття 7. Одержання органами державної реєстрації актів цивільного стану документів і відомостей, необхідних для державної реєстрації актів цивільного стану

1. Органи державної реєстрації актів цивільного стану мають право безкоштовно одержувати у встановленому порядку від державних органів, підприємств, установ та організацій необхідні документи і відомості, пов'язані з державною реєстрацією актів цивільного стану.

{Частина перша статті 7 із змінами, внесеними згідно із Законом № 5461-VI від 16.10.2012}

Стаття 8. Діяльність органів державної реєстрації актів цивільного стану

1. Діяльність органів державної реєстрації актів цивільного стану ґрунтується на принципах додержання законності, захисту прав і законних інтересів громадян та держави, додержання таємниці державної реєстрації актів цивільного стану, належного документального оформлення проведеної державної реєстрації.

2. Працівники органів державної реєстрації актів цивільного стану не мають права проводити державну реєстрацію актів цивільного стану щодо себе, другого з подружжя, своїх та його родичів (батьків, дітей, онуків, діда, баби, братів, сестер).

У зазначених випадках державна реєстрація актів цивільного стану проводиться іншим працівником того ж органу державної реєстрації актів цивільного стану чи в іншому органі державної реєстрації актів цивільного стану.

3. Відділ державної реєстрації актів цивільного стану є юридичною особою, має печатку із зображенням Державного Герба України та своїм найменуванням.

4. Працівник відділу державної реєстрації актів цивільного стану є державним службовцем. Оплата праці працівника відділу державної реєстрації актів цивільного стану складається з посадового окладу, премії, доплати за ранг та надбавки за вислугу років, а також інших надбавок згідно із законодавством. За виконання визначених цим Законом функцій працівники відділу державної реєстрації актів цивільного стану одержують винагороду в розмірі та порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

{Частина четверта статті 8 в редакції Закону № 191-VIII від 12.02.2015}

Розділ III

ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ ДЕРЖАВНОЇ РЕЄСТРАЦІЇ АКТИВ ЦИВІЛЬНОГО СТАНУ

Стаття 9. Державна реєстрація актів цивільного стану

1. Державна реєстрація актів цивільного стану проводиться з метою забезпечення реалізації прав фізичної особи та офіційного визнання і підтвердження державою фактів народження фізичної особи та її походження, шлюбу, розірвання шлюбу, зміни імені, смерті.

2. Державна реєстрація актів цивільного стану проводиться шляхом складення актових записів цивільного стану.

3. Актівий запис цивільного стану - це документ органу державної реєстрації актів цивільного стану, який містить персональні відомості про особу та підтверджує факт проведення державної реєстрації акта цивільного стану.

Актівий запис цивільного стану складається у двох примірниках.

Інформація про персональні дані фізичної особи, що містяться в актовому записі цивільного стану, є конфіденційною і не підлягає розголошенню.

{Абзац третій частини третьої статті 9 із змінами, внесеними згідно із Законом № 5461-VI від 16.10.2012}

Актівий запис цивільного стану є безспірним доказом фактів, реєстрація яких посвідчується, до спростування його в судовому порядку.

Зразки актових записів цивільного стану затверджуються Кабінетом Міністрів України.

4. Для державної реєстрації актів цивільного стану подається паспорт громадянина України або паспортний документ іноземця заявника та документи, які підтверджують факти, що підлягають державній реєстрації.

5. Правила проведення державної реєстрації актів цивільного стану, внесення змін до актових записів цивільного стану, їх поновлення та припинення їхньої дії затверджуються Міністерством юстиції України.

{Частина п'ята статті 9 із змінами, внесеними згідно із Законами № 5461-VI від 16.10.2012, № 4017-IX від 10.10.2024}

6. Особливості проведення державної реєстрації актів цивільного стану дипломатичними представництвами і консульськими установами України визначаються Консульським статутом України та інструкцією про державну реєстрацію актів цивільного стану, яка затверджується центральним органом виконавчої влади із забезпечення реалізації державної політики у сфері зовнішніх зносин України за погодженням із Міністерством юстиції України.

{Частина шоста статті 9 із змінами, внесеними згідно із Законом № 5461-VI від 16.10.2012}

7. Органи державної реєстрації актів цивільного стану, крім дипломатичних представництв і консульських установ України, подають центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, відомості про фізичних осіб для внесення або зміни таких даних у Державному реєстрі фізичних осіб - платників податків. Відомості передаються у вигляді відповідних облікових карток за формою, встановленою центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної податкової політики, та погодженою з Міністерством юстиції України, у разі проведення державної реєстрації смерті, проведення реєстрації інших актів цивільного стану, що пов'язані із зміною прізвища, імені, по батькові чи інших даних про фізичну особу, які включаються до Державного реєстру фізичних осіб - платників податків. Порядок взаємодії між центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, та відділами реєстрації актів цивільного стану відповідно до Податкового кодексу України та цього Закону встановлюється Кабінетом Міністрів України.

{Статтю 9 доповнено частиною сьомою згідно із Законом № 2756-VI від 02.12.2010; в редакції Закону № 5461-VI від 16.10.2012}

Стаття 10. Діловодство в органах державної реєстрації актів цивільного стану

1. Діловодство в органах державної реєстрації актів цивільного стану ведеться державною мовою.

2. Порядок ведення діловодства в органах державної реєстрації актів цивільного стану встановлюється Міністерством юстиції України.

{Частина друга статті 10 із змінами, внесеними згідно із Законом № 5461-VI від 16.10.2012}

3. Відділи державної реєстрації актів цивільного стану ведуть статистичну звітність у встановленому законодавством порядку.

Стаття 11. Державний реєстр актів цивільного стану громадян

1. Державний реєстр актів цивільного стану громадян - це державна електронна інформаційна система, яка містить відомості про акти цивільного стану, зміни, що вносяться до актових записів цивільного стану, їх поновлення та припинення їхньої дії та відомості про видачу свідоцтв про державну реєстрацію актів цивільного стану і про видачу витягів з нього.

{Абзац перший частини першої статті 11 із змінами, внесеними згідно із Законом № 4017-IX від 10.10.2024}

Державний реєстр актів цивільного стану громадян ведеться відділами державної реєстрації актів цивільного стану.

2. Держателем Державного реєстру актів цивільного стану громадян є центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державної реєстрації актів цивільного стану.

{Частина друга статті 11 із змінами, внесеними згідно із Законом № 5461-VI від 16.10.2012}

3. Адміністратором Державного реєстру актів цивільного стану громадян є державне підприємство, яке належить до сфери управління Міністерства юстиції України.

{Частина третя статті 11 із змінами, внесеними згідно із Законом № 5461-VI від 16.10.2012}

4. Адміністратор Державного реєстру актів цивільного стану громадян здійснює заходи із створення і супроводження програмного забезпечення Державного реєстру актів цивільного стану громадян, збереження та захисту бази даних, відповідає за його функціонування, надає безоплатний доступ до нього відділам державної реєстрації актів цивільного стану, забезпечує реєстрацію такого доступу та збереження відомостей про кожний доступ.

5. Державний реєстр актів цивільного стану громадян у випадках, визначених цим Законом, здійснює міжвідомчу електронну взаємодію з інформаційно-комунікаційними системами державних органів, а для цілей декларування / реєстрації місця проживання новонародженої дитини під час державної реєстрації її народження - також з інформаційно-комунікаційними системами органів місцевого самоврядування.

{Статтю 11 доповнено новою частиною згідно із Законом № 1871-IX від 05.11.2021}

6. Міжвідомча електронна взаємодія здійснюється інформаційно-комунікаційними засобами відповідно до Закону України "Про захист інформації в інформаційно-комунікаційних системах".

{Статтю 11 доповнено новою частиною згідно із Законом № 1871-IX від 05.11.2021}

7. Порядок ведення Державного реєстру актів цивільного стану громадян устанавлюється Кабінетом Міністрів України.

Відомості або інші персональні дані про ветеранів війни, осіб, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною, постраждалих учасників Революції Гідності, членів сімей таких осіб та членів сімей загиблих (померлих) ветеранів війни, членів сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України, що містяться в Державному реєстрі актів цивільного стану громадян (про народження фізичної особи та її походження, про шлюб, розірвання шлюбу, зміну імені чи смерть фізичної особи), з метою формування та актуалізації Єдиного державного реєстру ветеранів війни безоплатно передаються до центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері соціального захисту ветеранів війни, осіб, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною, постраждалих учасників Революції Гідності, членів сімей таких осіб та членів сімей загиблих (померлих) ветеранів війни, членів сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України, в електронній формі у форматі бази даних, витягу та/або в іншій формі.

{Частина сьому статті 11 доповнено абзацом другим згідно із Законом № 1954-IX від 14.12.2021; із змінами, внесеними згідно із Законом № 2153-IX від 24.03.2022}

8. Відомості про фізичних осіб, що містяться в Державному реєстрі актів цивільного стану громадян, використовуються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову та бюджетну політику, під час здійснення верифікації та моніторингу державних виплат.

Для зазначених цілей передається інформація в електронній формі з Державного реєстру актів цивільного стану громадян про народження фізичної особи та її походження, про шлюб, розірвання шлюбу, зміну імені чи смерть фізичної особи.

Порядок та умови надання відповідної інформації визначаються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову та бюджетну політику, разом з центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державної реєстрації актів цивільного стану.

Зазначені в абзаці першому цієї частини відомості використовуються Бюро економічної безпеки України під час здійснення своїх повноважень. Бюро економічної безпеки України інформація надається безоплатно в електронній формі у форматі бази даних, витягу та/або в іншій формі на підставі міжвідомчих угод (договорів, меморандумів) або спільних наказів (розпоряджень) та протоколів.

{Частина статті 11 доповнено абзацом четвертим згідно із Законом № 1150-IX від 28.01.2021}

{Статтю 11 доповнено частиною згідно із Законом № 1774-VIII від 06.12.2016; в редакції Закону № 324-IX від 03.12.2019}

9. З метою забезпечення ведення військового обліку призовників, військовозобов'язаних та резервістів відомості про фізичних осіб, що містяться в Державному реєстрі актів цивільного стану громадян, в електронній формі передаються до Єдиного державного реєстру призовників, військовозобов'язаних та резервістів в обсягах даних, зазначених у статтях 7, 14 Закону України "Про Єдиний державний реєстр призовників, військовозобов'язаних та резервістів".

{Статтю 11 доповнено новою частиною згідно із Законом № 1357-IX від 30.03.2021}

10. Відомості про фізичних осіб, що містяться у Державному реєстрі актів цивільного стану громадян, безоплатно надаються центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики, для використання у статистичних цілях.

{Статтю 11 доповнено новою частиною згідно із Законом № 2438-IX від 19.07.2022 - щодо набрання чинності див. пункт 2}

11. Витяг з Державного реєстру актів цивільного стану громадян надається на запит банку або іншої фінансової установи, що на підставі відповідної ліцензії здійснює діяльність з надання коштів та банківських металів у кредит відповідно до Закону України "Про фінансові послуги та фінансові компанії", або бюро кредитних історій у порядку та обсязі, встановлених Міністерством юстиції України, за наявності письмової згоди фізичної особи, якої стосуються відомості, зазначені в актових записах цивільного стану.

{Статтю 11 доповнено частиною згідно із Законом № 2478-VIII від 03.07.2018; із змінами, внесеними згідно із Законом № 1953-IX від 14.12.2021 з урахуванням змін, внесених Законом № 3498-IX від 22.11.2023}

Стаття 12. Порядок внесення відомостей до Державного реєстру актів цивільного стану громадян

1. Внесення відомостей про народження фізичної особи та її походження, шлюб, розірвання шлюбу, зміну імені, смерть здійснюється відділами державної реєстрації актів цивільного стану шляхом складання актового запису цивільного стану в електронному вигляді у Державному реєстрі актів цивільного стану громадян та на паперових носіях.

2. Відомості, зазначені в актових записах про народження фізичної особи та її походження, шлюб, смерть, складених виконавчими органами сільських, селищних та міських рад на паперових носіях та в електронному вигляді, вносяться до Державного реєстру актів цивільного стану громадян протягом трьох робочих днів з дня надходження актового запису до відповідного відділу державної реєстрації актів цивільного стану.

{Частина друга статті 12 із змінами, внесеними згідно із Законом № 1427-IX від 29.04.2021}

3. Відомості, зазначені в актових записах про народження фізичної особи та її походження, шлюб, розірвання шлюбу, зміну імені, смерть, складених дипломатичними представництвами і консульськими установами України на паперових носіях та в електронному вигляді, вносяться до Державного реєстру актів цивільного стану громадян відділом державної реєстрації актів цивільного стану Головного управління юстиції в м. Києві протягом семи робочих днів з дня надходження першого примірника актового запису.

4. Відомості про усиновлення, скасування усиновлення, визнання усиновлення недійсним, позбавлення та поновлення батьківських прав вносяться до Державного реєстру актів цивільного стану громадян на підставі відповідного рішення суду в день надходження копії такого рішення до відділу державної реєстрації актів цивільного стану або в день пред'явлення особою, зазначеною в рішенні суду, або уповноваженою нею особою копії такого рішення.

Стаття 13. Державна реєстрація народження фізичної особи та її походження

1. Державна реєстрація народження дитини проводиться з одночасним визначенням її походження та присвоєнням їй прізвища, власного імені та по батькові. Походження дитини визначається відповідно до Сімейного кодексу України.

2. Державна реєстрація народження дитини проводиться за письмовою або усною заявою батьків чи одного з них за місцем її народження або за місцем проживання батьків або за заявою, поданою в електронній формі.

{Абзац перший частини другої статті 13 із змінами, внесеними згідно із Законом № 1871-IX від 05.11.2021}

Якщо державна реєстрація народження дитини проводиться за місцем проживання батьків чи одного з них, то за їх бажанням місцем народження дитини в актовому записі про народження може бути визначене фактичне місце її народження або місце проживання батьків чи одного з них.

У разі смерті батьків або в разі якщо вони з інших причин не можуть зареєструвати народження дитини, державна реєстрація проводиться за заявою родичів, інших осіб, уповноваженого представника закладу охорони здоров'я, в якому народилася дитина чи в якому вона перебуває.

3. Державна реєстрація народження дитини проводиться не пізніше одного місяця з дня її народження, а у разі народження дитини мертвою - не пізніше трьох днів.

4. Підставою для проведення державної реєстрації народження дитини є визначені центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони здоров'я документи, що підтверджують факт народження.

{Абзац перший частини четвертої статті 13 із змінами, внесеними згідно із Законом № 5461-VI від 16.10.2012}

У разі народження дитини поза закладом охорони здоров'я документ, що підтверджує факт народження, видає заклад охорони здоров'я, який проводив огляд матері та дитини. У разі якщо заклад охорони здоров'я не проводив огляд матері та дитини, документ, що підтверджує факт народження, видає медична консультаційна комісія в порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

Порядок утворення медичної консультаційної комісії та положення про неї затверджуються центральним органом виконавчої влади у сфері охорони здоров'я.

Медична консультаційна комісія видає документ про народження у разі встановлення факту народження жінкою дитини.

За відсутності документа закладу охорони здоров'я або медичної консультаційної комісії, що підтверджує факт народження, підставою для проведення державної реєстрації актів цивільного стану є рішення суду про встановлення факту народження.

{Частина 4 статті 13 в редакції Закону № 3736-VI від 09.09.2011}

5. У разі народження дитини мертвою державна реєстрація народження проводиться без видачі свідоцтва про народження. Для підтвердження такої реєстрації орган державної реєстрації актів цивільного стану видає довідку про народження із зазначенням факту мертвонародження. Державна реєстрація смерті в такому разі не проводиться.

У разі якщо смерть дитини настала на першому тижні життя, державна реєстрація народження проводиться з видачею довідки про народження, у якій зазначено, що дитина померла. Державна реєстрація смерті дитини проводиться в установленому порядку з видачею свідоцтва про смерть.

6. Про народження дитини мертвою або про її смерть на першому тижні життя заклад охорони здоров'я, що надавав медичну допомогу матері під час пологів або в якому помер новонароджений, та судово-медична установа (якщо факт смерті встановлено поза закладом охорони здоров'я) повідомляють органи державної реєстрації актів цивільного стану.

7. Державна реєстрація народження дитини, яку не забрали з пологового будинку, іншого закладу охорони здоров'я, підкинули або яка була знайдена, проводиться органом державної реєстрації актів цивільного стану за письмовою заявою представника органу опіки та піклування.

Прізвище, ім'я та по батькові дитини, батьки якої невідомі, та відомості про батьків зазначаються на підставі рішення органу опіки та піклування.

8. Державна реєстрація народження дитини, яка досягла одного року і більше, проводиться органом державної реєстрації актів цивільного стану за місцем проживання дитини за заявою батьків або інших заявників за наявності документів про народження і перебування дитини під наглядом закладу охорони здоров'я та довідки з місця проживання дитини.

{Абзац перший частини восьмої статті 13 із змінами, внесеними згідно із Законом № 4017-IX від 10.10.2024}

У разі досягнення дитиною шістнадцяти років державна реєстрація її народження може проводитися за її особистою заявою з пред'явленням паспорта громадянина України.

{Абзац другий частини восьмої статті 13 із змінами, внесеними згідно із Законом № 5492-VI від 20.11.2012}

{Частина 9 статті 13 виключено на підставі Закону № 3736-VI від 09.09.2011}

Стаття 14. Державна реєстрація шлюбу

1. Для державної реєстрації шлюбу жінкою та чоловіком особисто подається заява до органу державної реєстрації актів цивільного стану за їх вибором. Особи, які подали заяву про державну реєстрацію шлюбу, вважаються нареченими.

Якщо жінка та/або чоловік не можуть через поважну причину особисто подати заяву про реєстрацію шлюбу, таку заяву, нотаріально засвідчену, можуть подати їх представники. Повноваження представника повинні бути нотаріально засвідчені.

2. Повторний шлюб реєструється органом державної реєстрації актів цивільного стану за умови пред'явлення особами, які раніше перебували в шлюбі, документів, що підтверджують припинення попереднього шлюбу.

3. Орган державної реєстрації актів цивільного стану, що прийняв заяву про реєстрацію шлюбу, зобов'язаний ознайомити наречених з умовами і порядком державної реєстрації шлюбу, їхніми правами та обов'язками як майбутніх подружжя і батьків, обов'язком повідомити один одному про стан свого здоров'я, попередити наречених про відповідальність за приховання відомостей про наявність перешкод для державної реєстрації шлюбу.

4. Державна реєстрація шлюбу проводиться після закінчення одного місяця з дня подання нареченими заяви про державну реєстрацію шлюбу.

За наявності поважної причини і з дозволу керівника органу державної реєстрації актів цивільного стану державна реєстрація шлюбу проводиться до закінчення зазначеного строку.

5. У разі вагітності нареченої, народження нею дитини та якщо є безпосередня загроза для життя нареченої або нареченого, державна реєстрація шлюбу проводиться в день подання відповідної заяви або у будь-який інший день за бажанням наречених протягом одного місяця.

6. Якщо є відомості про наявність перешкод для державної реєстрації шлюбу, керівник органу державної реєстрації актів цивільного стану може відкласти таку реєстрацію, але не більш як на три місяці.

7. Якщо наречені не з'явилися для проведення державної реєстрації шлюбу і не повідомили про причину неявки протягом трьох місяців з дня подання відповідної заяви, заява втрачає чинність.

Якщо наречені не можуть з'явитися з поважної причини для проведення державної реєстрації шлюбу у встановлений день, строк такої реєстрації переноситься за їх письмовою заявою на інший день. У такому разі строк перенесення реєстрації шлюбу не може перевищувати одного року від дня подання відповідної заяви.

8. Державна реєстрація шлюбу проводиться у приміщенні органу державної реєстрації актів цивільного стану.

За заявою наречених державна реєстрація шлюбу може проводитися за місцем їх проживання, за місцем надання стаціонарної медичної допомоги або в іншому місці, якщо вони не можуть з поважної причини прибути до органу державної реєстрації актів цивільного стану.

9. Державна реєстрація шлюбу проводиться у присутності нареченої та нареченого з пред'явленням для посвідчення їх особи і віку паспортів громадянина України або паспортних документів іноземця чи документа, що посвідчує особу без громадянства. Державна реєстрація шлюбу через представника не допускається.

{Частина дев'ята статті 14 із змінами, внесеними згідно із Законом № 1474-VIII від 14.07.2016}

{Частина десяту статті 14 виключено на підставі Закону № 1474-VIII від 14.07.2016}

11. Свідоцтво про державну реєстрацію шлюбу видається кожному із подружжя.

{Статтю 14 доповнено частиною одинадцятою згідно із Законом № 1474-VIII від 14.07.2016}

Стаття 15. Державна реєстрація розірвання шлюбу

1. Державна реєстрація розірвання шлюбу проводиться відповідним органом державної реєстрації актів цивільного стану у встановлених законом випадках.

2. Державна реєстрація розірвання шлюбу подружжя, яке не має дітей, проводиться відповідним органом державної реєстрації актів цивільного стану за місцем проживання подружжя або одного з них за їх заявою.

Якщо один з подружжя через поважну причину не може особисто подати заяву про розірвання шлюбу, таку заяву, нотаріально засвідчену або прирівняну до нотаріально засвідченої, від його імені може подати другий з подружжя.

3. Державна реєстрація розірвання шлюбу проводиться після закінчення одного місяця від дня подання відповідної заяви, якщо вона не була відкликана.

4. У разі якщо подружжя через поважну причину не може з'явитися до органу державної реєстрації актів цивільного стану для державної реєстрації розірвання шлюбу у встановлений для них день, строк такої реєстрації на письмове прохання подружжя може бути перенесений на інший день. При цьому строк перенесення державної реєстрації розірвання шлюбу не може перевищувати одного року з дня подання заяви.

Якщо один з подружжя через поважну причину не може з'явитися для державної реєстрації розірвання шлюбу, він може під час подачі заяви про реєстрацію розірвання шлюбу або впродовж місяця письмово повідомити орган державної реєстрації актів цивільного стану про згоду реєстрації розірвання шлюбу за його відсутності та зазначити місцезнаходження органу державної реєстрації актів цивільного стану, до якого слід надіслати свідоцтво про розірвання шлюбу. У разі надсилання письмового повідомлення підпис на ньому того з подружжя, який не може з'явитися, повинен бути нотаріально засвідчений.

5. У разі якщо один з подружжя визнаний безвісно відсутнім, недієздатним, державна реєстрація розірвання шлюбу проводиться за заявою другого з подружжя.

6. Той з подружжя, який бажає відновити своє дошлюбне прізвище, повинен заявити про це в органі державної реєстрації актів цивільного стану під час державної реєстрації розірвання шлюбу.

7. Про державну реєстрацію розірвання шлюбу та про розірвання шлюбу, здійснене в судовому порядку, робиться відмітка в актовому записі про шлюб.

У разі розірвання шлюбу в судовому порядку рішення суду, яке набрало законної сили, надсилається судом до органу державної реєстрації актів цивільного стану за місцем ухвалення рішення.

{Частина восьму статті 15 виключено на підставі Закону № 1474-VIII від 14.07.2016}

Стаття 16. Державна реєстрація зміни імені

1. Державна реєстрація зміни імені (прізвища, власного імені, по батькові) (далі - зміна імені) проводиться лише стосовно громадян України.

2. Державна реєстрація зміни імені проводиться відповідним органом державної реєстрації актів цивільного стану за заявою фізичної особи, яка досягла віку, встановленого законом, за місцем її проживання за наявності в архівах відділів державної реєстрації актів цивільного стану відповідних актових записів цивільного стану та відомостей у Державному реєстрі актів цивільного стану громадян.

У разі відсутності в архівах відділів державної реєстрації актів цивільного стану відповідних актових записів цивільного стану та відомостей у Державному реєстрі актів цивільного стану громадян державну реєстрацію зміни імені може бути проведено тільки після їх поновлення та внесення відомостей до зазначеного Реєстру в установленому порядку.

3. У разі реєстрації громадянином України актів цивільного стану в компетентних органах іноземних держав, з якими Україна не уклала договорів про правову допомогу та правові відносини у цивільних і сімейних справах, державна реєстрація зміни імені проводиться без витребування копій актових записів цивільного стану. Реєстрація актів цивільного стану компетентними органами іноземних держав підтверджується відповідними легалізованими у встановленому порядку документами про реєстрацію актів цивільного стану.

4. Заява про зміну імені, подана у встановленому порядку до відділу державної реєстрації актів цивільного стану, розглядається у тримісячний строк з дня її подання. За наявності поважної причини цей строк може бути продовжено, але не більш як на три місяці.

Заява про зміну імені, подана у встановленому порядку до дипломатичного представництва або консульської установи України, розглядається у шестимісячний строк з дня її подання.

5. Розгляд заяви про зміну імені може бути зупинено, у разі якщо виникла потреба у поновленні актових записів цивільного стану та внесенні відповідних відомостей до Державного реєстру актів цивільного стану громадян.

6. Порядок розгляду заяв громадян про зміну імені встановлюється Кабінетом Міністрів України.

7. Державна реєстрація зміни імені не тягне за собою внесення змін до актових записів цивільного стану, складених стосовно особи, яка змінила ім'я, та її малолітніх і неповнолітніх дітей, крім передбачених законом випадків, а також повнолітніх дітей.

Стаття 17. Державна реєстрація смерті

1. Державна реєстрація смерті проводиться органом державної реєстрації актів цивільного стану на підставі:

1) документа встановленої форми про смерть, виданого закладом охорони здоров'я або судово-медичною установою;

2) рішення суду про встановлення факту смерті особи в певний час або про оголошення її померлою.

2. Заява про державну реєстрацію смерті подається не пізніше трьох днів з дня настання смерті або виявлення трупа, а в разі якщо неможливо одержати документ закладу охорони здоров'я або судово-медичної установи, - не пізніше п'яти днів.

3. Державна реєстрація смерті за заявою, поданою у строки, визначені частиною другою цієї статті, та до закінчення одного року з дня настання смерті, проводиться за останнім місцем проживання померлого, за місцем настання смерті чи виявлення трупа або за місцем поховання.

4. Державна реєстрація смерті проводиться за місцем проживання заявника у разі:

1) якщо заява надійшла після закінчення одного року з дня настання смерті;

2) встановлення у судовому порядку факту смерті;

3) звернення для реєстрації смерті особи, оголошеної судом померлою.

5. У разі настання смерті в дорозі (у поїзді, на судні, в літаку тощо) державна реєстрація смерті може бути проведена в найближчому органі державної реєстрації актів цивільного стану.

6. Державна реєстрація смерті проводиться за заявою родичів померлого, представників органу опіки та піклування, працівників житлово-експлуатаційних організацій, адміністрації закладу охорони здоров'я, де настала смерть, та інших осіб.

7. Про державну реєстрацію смерті іноземця відділ державної реєстрації актів цивільного стану повідомляє Міністерство закордонних справ України.

{Частина сьома статті 17 із змінами, внесеними згідно із Законом № 5461-VI від 16.10.2012}

8. Особи, які мають право або зобов'язані подавати заяву про визнання спадщини відумерлою, мають право на безоплатне одержання інформації з Державного реєстру актів цивільного стану громадян про державну реєстрацію смерті громадян.

{Статтю 17 доповнено частиною восьмою згідно із Законом № 1533-VIII від 20.09.2016}

Стаття 18. Видача свідоцтва про державну реєстрацію актів цивільного стану

1. Про факт державної реєстрації акта цивільного стану органами державної реєстрації актів цивільного стану видається відповідне свідоцтво. Бланки свідоцтв про державну реєстрацію актів цивільного стану виготовляються за затвердженими Кабінетом Міністрів України зразками та їх описами.

{Частина перша статті 18 із змінами, внесеними згідно із Законом № 5316-VI від 02.10.2012}

2. Забезпечення органів державної реєстрації актів цивільного стану бланками свідоцтв про державну реєстрацію актів цивільного стану здійснюється центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державної реєстрації актів цивільного стану.

{Частина друга статті 18 із змінами, внесеними згідно із Законом № 5461-VI від 16.10.2012}

3. Порядок ведення обліку і зберігання бланків свідоцтв про державну реєстрацію актів цивільного стану та звітності про їх використання встановлюється Міністерством юстиції України.

{Частина третя статті 18 із змінами, внесеними згідно із Законом № 5461-VI від 16.10.2012}

Стаття 19. Повторна видача свідоцтва про державну реєстрацію акта цивільного стану

1. Повторна видача свідоцтва про державну реєстрацію актів цивільного стану, оригінал якого було вкрадено, загублено, пошкоджено чи знищено, та повторна видача свідоцтва у разі внесення змін до актового запису чи його поновлення здійснюються відділами державної реєстрації актів цивільного стану, дипломатичними представництвами і консульськими установами України на підставі актового запису цивільного стану за заявою особи, щодо якої складено запис, батьків, усиновлювачів, опікунів, піклувальників, представника закладу охорони здоров'я, навчального або іншого дитячого закладу, де постійно перебуває дитина, органу опіки та піклування.

2. Свідоцтво про смерть повторно видається другому з подружжя та близьким родичам померлого на підставі їх заяви та представникові органу опіки і піклування у разі виконання ним повноважень з опіки та піклування стосовно осіб, які мають право на отримання такого свідоцтва.

Стаття 20. Оплата державної реєстрації актів цивільного стану

1. За державну реєстрацію актів цивільного стану та за повторну видачу свідоцтв про державну реєстрацію актів цивільного стану і свідоцтв, що видаються у зв'язку із зміною і поновленням актових записів цивільного стану, справляється державне мито у розмірі, визначеному законом.

2. За видачу витягів з Державного реєстру актів цивільного стану громадян справляється плата в розмірі та порядку, встановлених Кабінетом Міністрів України.

3. Відділи державної реєстрації актів цивільного стану можуть надавати платні послуги, перелік яких затверджується Кабінетом Міністрів України.

Порядок надання платних послуг затверджується Міністерством юстиції України.

{Абзац другий частини третьої статті 20 із змінами, внесеними згідно із Законом № 5461-VI від 16.10.2012}

Кошти, одержані від надання платних послуг, зараховуються до державного бюджету.

Стаття 21. Відмова в державній реєстрації актів цивільного стану

1. У державній реєстрації актів цивільного стану може бути відмовлено, якщо:

1) державна реєстрація суперечить вимогам законодавства України;

2) державна реєстрація повинна проводитися в іншому органі державної реєстрації актів цивільного стану;

3) з проханням про державну реєстрацію звернулася недієздатна особа або особа, яка не має необхідних для цього повноважень.

2. Орган державної реєстрації актів цивільного стану повинен мотивувати відмову в державній реєстрації актів цивільного стану у зв'язку з наявністю однієї з підстав, зазначених у частині першій цієї статті, у письмовій формі, а також зазначити порядок оскарження рішення про відмову відповідно до вимог Закону України "Про адміністративну процедуру".

{Частина друга статті 21 в редакції Закону № 4017-IX від 10.10.2024}

Стаття 22. Внесення змін до актового запису цивільного стану

1. Внесення змін до актового запису цивільного стану проводиться відповідним органом державної реєстрації актів цивільного стану за наявності достатніх підстав.

За наслідками перевірки зібраних документів орган державної реєстрації актів цивільного стану складає обґрунтований висновок про внесення змін до актового запису цивільного стану або про відмову в цьому.

У разі відмови у внесенні змін до актового запису цивільного стану у висновку мотивуються причини відмови та зазначається про можливість оскарження рішення про відмову в адміністративному та/або в судовому порядку.

{Абзац третій частини першої статті 22 в редакції Закону № 4017-IX від 10.10.2024}

2. Внесення змін до актового запису цивільного стану проводиться за заявою:

особи, щодо якої складено актовий запис;

одного з батьків, опікуна, піклувальника дитини;

опікуна недієздатної особи;

спадкоємців померлого;

представника органу опіки та піклування під час здійснення повноважень з опіки та піклування стосовно особи, яка має право на подання такої заяви.

3. Заява про внесення змін до актового запису цивільного стану подається до відповідного органу державної реєстрації актів цивільного стану за місцем проживання заявника, а у випадках, передбачених законодавством, - за місцем зберігання актового запису цивільного стану.

4. Зміни до актового запису цивільного стану вносяться відділом державної реєстрації актів цивільного стану за місцем зберігання відповідного актового запису.

У разі зберігання актового запису цивільного стану у державній архівній установі внесення змін безпосередньо до актового запису проводиться зазначеною установою за повідомленням відділу державної реєстрації актів цивільного стану.

5. У разі якщо актовий запис цивільного стану, до якого необхідно внести зміни у зв'язку з усиновленням, скасуванням усиновлення, визнанням усиновлення недійсним, визнанням та встановленням факту батьківства, материнства, а також доповненням і виправленням відомостей, що в ньому містяться, було складено компетентним органом іноземної держави, з якою Україною не укладено договору про правову допомогу та правові відносини у цивільних і сімейних справах, або якщо законодавством іноземної держави встановлено інший порядок внесення змін, відмінний від передбаченого законодавством України, актовий запис цивільного стану попередньо поновлюється відділом державної реєстрації актів цивільного стану за місцем проживання заявника. Про поновлення актового запису цивільного стану та внесення до нього відповідних змін повідомляється компетентному органу іноземної держави.

6. Після внесення змін до актового запису цивільного стану заявнику повторно видається свідоцтво про державну реєстрацію акта цивільного стану.

Стаття 23. Поновлення актового запису цивільного стану

1. Поновлення актового запису цивільного стану проводиться відповідним органом державної реєстрації актів цивільного стану у разі його відсутності, що підтверджується документально.

Право на подання заяви про поновлення актового запису цивільного стану мають особи, зазначені в частині другій статті 22 цього Закону.

2. Заява про поновлення актового запису цивільного стану подається до відповідного органу державної реєстрації актів цивільного стану за місцем проживання заявника.

3. Поновлення актового запису цивільного стану проводиться за місцем його первинного складення.

4. У разі якщо витребувати документи про державну реєстрацію актів цивільного стану від компетентних органів іноземної держави неможливо, поновлення актового запису цивільного стану проводиться відповідним органом державної реєстрації актів цивільного стану за місцем проживання заявника.

5. У разі якщо втрачено актовий запис цивільного стану, складений компетентним органом іноземної держави, з якою Україною не укладено договору про правову допомогу та правові відносини у цивільних і сімейних справах, або якщо законодавством іноземної держави встановлено інший порядок поновлення, відмінний від передбаченого законодавством України, актовий запис цивільного стану поновлюється відділом державної реєстрації актів цивільного стану за місцем проживання заявника. Про поновлення актового запису цивільного стану повідомляється компетентному органу іноземної держави.

6. На підставі поновленого актового запису цивільного стану повторно видається свідоцтво про державну реєстрацію акта цивільного стану.

Стаття 24. Припинення дії актового запису цивільного стану

1. Актівий запис цивільного стану припиняє дію на підставі:

1) рішення суду;

2) висновку відповідного органу державної реєстрації актів цивільного стану у випадках, передбачених законом.

2. Припинення дії (визнання недійсним, скасування) актового запису цивільного стану проводиться відділом державної реєстрації актів цивільного стану за місцем його зберігання.

3. Заява про припинення дії актового запису цивільного стану подається заявником до відповідного органу державної реєстрації актів цивільного стану за місцем проживання заявника або за місцем зберігання актового запису цивільного стану, дія якого підлягає припиненню.

4. Одночасно з прийняттям рішення щодо актового запису цивільного стану відповідний орган, на підставі рішення або висновку якого проводиться припинення дії актового запису цивільного стану, приймає рішення щодо вилучення і повернення свідоцтва, дію якого припинено, відповідному органу державної реєстрації актів цивільного стану. У разі неповернення свідоцтва інформація про припинення його дії оприлюднюється на офіційному веб-сайті центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державної реєстрації актів цивільного стану.

{Стаття 24 із змінами, внесеними згідно із Законом № 5461-VI від 16.10.2012; в редакції Закону № 4017-IX від 10.10.2024}

Стаття 25. Зберігання книг державної реєстрації актів цивільного стану

1. Актові записи цивільного стану, складені на паперових носіях, формуються в книги державної реєстрації актів цивільного стану, що зберігаються в архівах відділів державної реєстрації актів цивільного стану протягом установленого законодавством строку.

2. Один примірник актового запису цивільного стану включається до книги державної реєстрації актів цивільного стану, що складається на території району (міста). Зазначена книга та метрична книга, складена до утворення органів державної реєстрації актів цивільного стану, зберігаються в архіві відділу державної реєстрації актів цивільного стану за місцем складення актових записів.

Другий примірник актового запису цивільного стану включається до книги державної реєстрації актів цивільного стану, складеної на території Автономної Республіки Крим, області, міст Києва та Севастополя. Зазначена книга та метрична книга, складена до утворення державних органів реєстрації актів цивільного стану, зберігаються в архівах відділу державної реєстрації актів цивільного стану Головного управління юстиції Міністерства юстиції України в Автономній Республіці Крим, головних управлінь юстиції в областях, містах Києві та Севастополі.

3. Один примірник актового запису цивільного стану, складений у дипломатичних представництвах і консульських установах України, включається до книги державної реєстрації актів цивільного стану і зберігається в архіві відділу державної реєстрації актів цивільного стану Головного управління юстиції в м. Києві, а другий примірник - в архіві відділу державної реєстрації актів цивільного стану Головного управління юстиції в Київській області.

4. Порядок, умови і строки зберігання книг державної реєстрації актів цивільного стану і метричних книг в архівах відділів державної реєстрації актів цивільного стану та порядок передачі цих книг до державного архіву встановлюються Міністерством юстиції України за погодженням із центральним органом виконавчої влади у сфері архівної справи і діловодства.

{Частина четверта статті 25 із змінами, внесеними згідно із Законом № 5461-VI від 16.10.2012}

Стаття 26. Відповідальність у сфері державної реєстрації актів цивільного стану

1. За порушення вимог законодавства у сфері державної реєстрації актів цивільного стану органи державної реєстрації актів цивільного стану несуть цивільно-правову, а її працівники - матеріальну, дисциплінарну, адміністративну або кримінальну відповідальність у встановленому законом порядку.

2. Дії або бездіяльність працівника органу державної реєстрації актів цивільного стану можуть бути оскаржені до центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державної реєстрації актів цивільного стану, Міністерства закордонних справ України та/або до суду.

{Частина друга статті 26 із змінами, внесеними згідно із Законом № 5461-VI від 16.10.2012}

Розділ IV

ПРИКІНЦЕВІ ТА ПЕРЕХІДНІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування, крім частин другої та третьої статті 12 цього Закону, в частині складання актових записів в електронному вигляді, які набирають чинності через три роки з дня набрання чинності цим Законом.

2. Розірвання шлюбу, здійснене судом до набрання чинності цим Законом, підлягає державній реєстрації в органі державної реєстрації актів цивільного стану.

Державна реєстрація розірвання шлюбу може бути проведена органом державної реєстрації актів цивільного стану за нотаріально засвідченою або прирівняною до нотаріально засвідченої заявою одного з подружжя, якщо актовий запис про розірвання шлюбу вже складено за заявою другого з подружжя на підставі рішення суду про розірвання шлюбу або на підставі пункту 3 частини першої статті 107 Сімейного кодексу України до набрання чинності цим Законом, у разі якщо така особа не може з поважної причини особисто з'явитися до державного органу реєстрації актів цивільного стану.

3. Внести зміни до таких законодавчих актів України:

1) у Сімейному кодексі України (Відомості Верховної Ради України, 2002 р., № 21-22, ст. 135):

у частині другій статті 106 слова "вносить постанову" замінити словами "складає актовий запис";

пункт 3 частини першої статті 107 виключити;

в абзаці першому частини першої статті 108 слова і цифри "та пункту 3 частини першої статті 107" виключити;

статтю 115 викласти в такій редакції:

"Стаття 115. Державна реєстрація розірвання шлюбу

1. Розірвання шлюбу, здійснене в порядку, передбаченому статтями 106 і 107 цього Кодексу, повинно бути зареєстроване в органі державної реєстрації актів цивільного стану.

2. Рішення суду про розірвання шлюбу після набрання ним законної сили надсилається судом до органу державної реєстрації актів цивільного стану за місцем ухвалення рішення для внесення відомостей до Державного реєстру актів цивільного стану громадян та проставлення відмітки в актовому записі про шлюб.

3. Розірвання шлюбу, здійснене органами державної реєстрації актів цивільного стану, засвідчується Свідочтвом про розірвання шлюбу, зразок якого затверджує Кабінет Міністрів України.

Документом, що засвідчує факт розірвання шлюбу судом, є рішення суду про розірвання шлюбу, яке набрало законної сили";

частину першу статті 116 після слів "Свідоцтва про розірвання шлюбу" доповнити словами "або рішення суду, яке набрало законної сили";

пункт 2 частини другої статті 125, статтю 127 та частину другу статті 225 виключити;

частину першу статті 128 викласти в такій редакції:

"1. За відсутності заяви, право на подання якої встановлено статтею 126 цього Кодексу, батьківство щодо дитини може бути визнане за рішенням суду";

статтю 134 викласти в такій редакції:

"Стаття 134. Внесення змін до актового запису про народження у разі визнання батьківства, материнства

1. На підставі заяв осіб, зазначених у статті 126 цього Кодексу, або рішення суду орган державної реєстрації актів цивільного стану вносить відповідні зміни до актового запису про народження, складеного органами державної реєстрації актів цивільного стану України, та видає нове Свідоцтво про народження";

у статті 135:

абзац перший частини першої після слів "за прізвищем" доповнити словами "та громадянством";

частину другу викласти в такій редакції:

"2. Якщо батьки дитини невідомі, державна реєстрація її народження проводиться за рішенням органу опіки та піклування, яким визначається прізвище, власне ім'я, по батькові дитини і відомості про батьків";

абзац перший частини першої статті 233 після слів "повнолітньої особи" доповнити словами "складений органами державної реєстрації актів цивільного стану України";

у тексті Кодексу слова "державний орган реєстрації" в усіх відмінках і числах замінити словами "орган державної реєстрації" у відповідному відмінку і числі;

2) частину третю статті 49 Цивільного кодексу України (Відомості Верховної Ради України, 2003 р., №№ 40-44, ст. 356) після слів "розірвання шлюбу" доповнити словами "у випадках, передбачених законом";

3) у Цивільному процесуальному кодексі України (Відомості Верховної Ради України, 2004 р., №№ 40-42, ст. 492):

частину третю статті 234 після слів "подружжя, яке має дітей" доповнити словами "за заявою будь-кого з подружжя, якщо один з нього засуджений до позбавлення волі", а слова "про поновлення шлюбу після його розірвання" виключити;

у статті 235:

частину четверту доповнити абзацом другим такого змісту:

"Справа про розірвання шлюбу за заявою особи, засудженої до позбавлення волі, може бути розглянута судом за участю представника такої особи";

доповнити частиною восьмою такого змісту:

"8. У рішенні суду про розірвання шлюбу зазначається про вибір прізвища тим з подружжя, який змінив прізвище під час державної реєстрації шлюбу, що розривається";

4) у Законі України "Про нотаріат" (Відомості Верховної Ради України, 1993 р., № 39, ст. 383 із наступними змінами):

розділ II доповнити статтею 40¹ такого змісту:

"Стаття 40¹. Засвідчення справжності підпису на документах начальником установи виконання покарань

Начальник установи виконання покарань засвідчує справжність підпису особи, яка перебуває в такій установі, відповідно до статті 78 цього Закону.

Засвідчення начальником установи виконання покарань справжності підпису на документах прирівнюється до нотаріального засвідчення справжності підпису";

частину першу статті 78 після слова "самоврядування" доповнити словами "начальник установи виконання покарань";

5) У Декреті Кабінету Міністрів України від 21 січня 1993 року № 7-93 "Про державне мито" (Відомості Верховної Ради України, 1993 р., № 13, ст. 113; 1995 р., № 30, ст. 229):

пункт 4 статті 2 викласти в такій редакції:

"4) за державну реєстрацію актів цивільного стану, а також повторну видачу громадянам свідоцтв про реєстрацію актів цивільного стану та свідоцтв у зв'язку із зміною і поновленням актових записів цивільного стану";

у статті 3:

у підпункті "г" пункту 1 слова "внаслідок душевної хвороби чи недоумства" та "на строк не менше трьох років" виключити;

у пункті 5:

в абзаці першому слово "громадянського" замінити словом "цивільного";

у підпункті "б":

абзаци третій і четвертий виключити;

в абзаци п'ятому слова "внаслідок душевної хвороби чи недоумства, або з особами, засудженими за скоєння злочину до позбавлення волі на строк не менше трьох років" виключити;

у підпункті "д" слова "записів про реєстрацію громадянського" замінити словами "актових записів цивільного";

у підпункті "е" слова "видачу повторних свідоцтв про реєстрацію актів громадянського" замінити словами "повторну видачу свідоцтв про реєстрацію актів цивільного";

пункт 13 частини першої статті 4 викласти в такій редакції:

"13) громадяни - за реєстрацію народження фізичної особи та її походження, смерті, за видачу їм свідоцтв у разі внесення змін до актових записів про народження у разі визнання батьківства (материнства), усиновлення, а також у зв'язку з помилками, допущеними під час реєстрації актів цивільного стану органами державної реєстрації актів цивільного стану".

4. Визнати такими, що втратили чинність:

1) розділ V "Акти громадянського стану" Кодексу про шлюб та сім'ю України (Відомості Верховної Ради УРСР, 1969 р., № 26, ст. 204);

2) Закон України "Про органи реєстрації актів громадянського стану" (Відомості Верховної Ради України, 1994 р., № 14, ст. 78; 2000 р., № 9, ст. 67, № 32, ст. 257; 2002 р., № 29, ст. 194);

3) Постанову Верховної Ради України від 24 грудня 1993 року "Про порядок введення в дію Закону України "Про органи реєстрації актів громадянського стану" (Відомості Верховної Ради України, 1994 р., № 14, ст. 79).

Президент України

В.ЯНУКОВИЧ

**м. Київ
1 липня 2010 року
№ 2398-VI**

Про державну реєстрацію актів цивільного стану
Закон України від 01.07.2010 № 2398-VI
Редакція від **15.11.2024**, підстава — [4017-IX](#)
Постійна адреса:
<https://zakon.rada.gov.ua/go/2398-17>

Законодавство України
станом на 07.12.2024
чинний

2398-17

Публікації документа

- **Голос України** від 27.07.2010 — № 137
- **Урядовий кур'єр** від 29.07.2010 — № 138
- **Офіційний вісник України** від 06.08.2010 — 2010 р., № 57, стор. 29, стаття 1935, код акта 52150/2010
- **Відомості Верховної Ради України** від 24.09.2010 — 2010 р., № 38, стор. 1381, стаття 509